

Õiguskantsler

Jürgen Ligi
Rahandusministeerium
info@fin.ee

Teie 22.10.2024 nr

Meie 05.11.2024 nr 18-2/241731/2406469

Arvamus võlaõigusseaduse ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu kohta

Lugupeetud rahandusminister

Täna võimaluse eest esitada arvamus võlaõigusseaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu kohta.

Väärrib kiitust, et võlaõigusseadust soovitakse täiendada selliselt, et krediidiasutus ei või keelduda põhimakseteenuse lepingu sõlmimisest rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse § 10 alusel, küll aga võib pank oma riskide maandamiseks rakendada pangakonto kasutamise piiranguid. Eelnõu järgi ei rakendata piiranguid juhul, kui inimene soovib teha ametiasutusele makse trahvi, maksu või riigilõivu tasumiseks. Neis mõlemas muudatuses on arvestatud õiguskantsleri [ettepanekut](#) Riigikogule.

Kuigi eelnõuga kavandatud muudatused annavad inimesele senisest parema ligipääsu põhimakseteenusele ja seeläbi ka võimaluse tasuda riigilõivu oma pangakontolt, on küsitav, kas olukorda aitab parandada see, kui riigilõivuseaduse § 9 lõikesse 3 lisatakse sõna „vähemalt“. Niisugune täiendus osutab sellele, et riigiasutus võib sularahas vastu võtta ka riigilõivu, mis on suurem kui kümme eurot. Samas ei selgu normist ega ka seadusemuudatuse seletuskirjast, mis kaalutlustel peaks riigiasutus riigilõivu sularahas vastu võtma. Pole ka arusaadav, kuidas inimene peaks riigiasutusele teada andma, et ta soovib riigilõivu tasuda sularahas või kuidas tuleb inimesel riigiasutusele oma soovi põhjendada. Ei ole arusaadav, kas seletuskirjas nimetatud põhjendatud vajaduseks on üksnes pangakonto puudumine või on inimesel ka muul põhjusel võimalik tasuda riigilõivu sularahas. Pakutud lahendus ei ole seetõttu õiguselge.

Palun kaaluge eelnõu § 1 punktis 12 esitatud võlaõigusseaduse § 710¹ lõike 14 sõnastuse täpsustamist. Norm näeb praegu ette, et põhimakseteenuse lepingu sõlmimisele esitatud nõuete täitmist tõendab vaidluse korral krediidiasutus. Seletuskirjast selgub, et muudatusega soovitakse võtta tarbijalt kohustus tõendada, et ta vastab kõigile panga üldtingimustele, kui pank on keeldunud temaga põhimakseteenuse lepingut sõlmimast. Sätte sõnastus ega seletuskiri ei võimalda üheselt aru saada, millisel juhul ja mis nõuete täitmist või täitmata jätmist peab tõendama krediidiasutus.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Ivika Nõukas 693 8419, Ivika.Noukas@oiguskantsler.ee

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee